

KOKKOLA

KARLEBY

Elinvoimainen kaupunki kasvun mahdollistajana

Kokkolan kaupungin elinvoimaohjelma

2019 - 2022

Sisällysluettelo

1 Elinvoimainen kaupunki kasvun ja työllisyyden vahvistajana.....	4
1.1 Kokkolan elinvoiman boosterit	4
2 Yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen	6
2.1 Elinkeinopoliittinen yhteistyö- ja palvelusopimus.....	6
2.2 Tavoitteet ja toimenpiteet.....	7
3 Työllisyyden edistäminen ja työpaikkojen luominen	8
3.1 Tavoitteet ja toimenpiteet.....	9
4 Kaupunkimarkkinointi.....	10
4.1 Tavoitteet ja toimenpiteet.....	11
5 Vetovoimainen kaupunki.....	12
5.1 Tavoitteet ja toimenpiteet.....	12
6 Elinvoiman kärkihankkeet 2019 – 2022.....	13
6.1 KLARA – Kokkolan raideliikenteen ja keskusta-alueen kehittämishanke	13
6.2 Urheilupuiston / Tapahtumapuiston kehittäminen	14
6.3 Kokkola Industrial Park, KIP alueen kehittäminen.....	14
6.4 Kansallinen kaupunkipuisto	14

1 Elinvoimainen kaupunki kasvun ja työllisyyden vahvistajana

Kaupungin elinvoima on jatkuvaa uudistumiskykyä, jota tarvitaan taloudellisen kasvun ja kuntalaisten hyvinvoinnin tueksi. Kasvun vahvistamiseksi on tunnistettava mistä alueeseen uudistumiskyky syntyy ja kuinka sen olemassaoloa voidaan edistää.

Elinvoimainen kaupunki on vahvasti riippuvainen alueen vetovoimasta ja pitovoimasta. Vetovoimainen Kokkola pystyy houkuttelemaan uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita. Muuttovetovoima kuvaa erityisesti kaupungin kiinnostavuutta ja houkuttelevuutta uusien asukkaiden ja paluumuuttajien näkökulmasta. Kiinnostavuutta lisäävät erityisesti opiskelu- ja työllisyysmahdollisuudet, monipuoliset harrastusmahdollisuudet ja asuminen. Kuntien välinen muuttotase on viime vuosina ollut Kokkolan osalta negatiivinen, erityisesti nuorten ikäryhmien osalta. Haasteena onkin jatkossa kääntää kuntien välinen muuttoliike positiiviseksi ja sitä kautta saada kaupungin asukasluku uudelleen kasvu-uralle.

Sijaintivetovoima on puolestaan Kokkolan vahvuus. Se kuvaa kaupungin saavutettavuutta ja asemaa liikenteellisenä risteyspisteenä. Paikkavetovoima vetää puoleensa matkailijoita ja tapahtumavieraita. Paikkavetovoiman kehittämisessä tärkeää on Kokkolan positiiviset mainetekijät ja aktiivinen kaupunkimarkkinointi. Alueen vetovoimaisuutta määritellään usein tiedon lisäksi maine- ja mielikuvilla, minkä vuoksi Kokkolassa on haluttu panostaa erityisesti aktiiviseen kaupunkimarkkinointiin; tästä esimerkkinä Kokkolan 400 –juhlavuotena lanseerattava kaupungin uusi ilme ja brändi.

Elinvoiman toinen puoli, pitovoima, on kaupungin kykyä saada nykyiset asukkaat ja yritykset pysymään ja viihtymään Kokkolassa. Tällöin korostuu mm. asukkaiden tyytyväisyys kaupungin palveluihin ja omaan asuin- ja elinympäristöön, yhteisöllisyys, kehittämismahdollisuudet ja mukava ilmapiiri.

Kaupungin elinvoimaisuus koostuu useasta eri tekijästä, joita on mahdotonta asettaa tärkeysjärjestykseen. Tässä ohjelmassa nostetaan esille ne elinvoimatekijät, joiden kehittämistä ei käsitellä muissa kaupunkistrategiaa tukevilla kehittämissuunnitelmissa. Kaupungin elinvoiman ja kasvun kannalta tärkeässä asemassa ovat mm. lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelujen laatu ja saavutettavuus sekä asunto-, maankäyttö ja tonttipolitiikka. Nämä elinvoimaa ylläpitävät teemat on rajattu tämän elinvoimaohjelman ulkopuolelle, sillä aiheita käsitellään tarkemmin mm. erikseen laadituissa sivistystoimen kehittämissuunnitelmissa, lapsiystävällinen kaupunki dokumenteissa sekä maankäyttö- ja asuntopoliittisessa ohjelmassa.

Elinvoimaohjelma on osa Kokkolan kaupungin strategiakokonaisuutta. Ohjelman tavoitteet perustuvat erityisesti strategian houkuttava ja koukuttava kaupunki –osion sisältöön. Pääteemoiksi ohjelmaan on linjattu kilpailukykyinen yritys-elämä, työllisyys, kaupunkimarkkinointi ja koko kaupungin alueen vetovoimaisuus. Lisäksi esille nostetaan valtuustokauden elinvoiman kehittämisen merkittävimmät kärkihankkeet.

1.1 Kokkolan elinvoiman boosterit

Elinvoiman boosterit ovat niitä vahvuuksia ja vauhdittajia, jotka toimivat kaupungin elinvoimaisuuden kasvualustana.

Saavutettavuus

Alueen sujuva saavutettavuus on oleellinen osa elinvoimaisuutta. Kokkolan erinomainen sijainti logistisena risteyspisteenä parantaa osaltaan kaupungin vetovoimaa. Panostukset sataman syväväylän ruoppaukseen ja Kokkolan rautatieaseman ratapihan ja raideliikenteen kehittämiseen Kokkolan ja suurteollisuusalueen välillä tulevat olemaan keskeisiä investointeja ja kehittämiskohteita valtuustokauden aikana. Lisäksi

lentoliikenteen kattavien yhteyksien turvaaminen Kokkola-Pietarsaaren lentoasemalta on koko alueen tärkeä edunvalvontatehtävä.

Myös tieverkoston ylläpito ja kehittäminen on tärkeää Kokkolan saavutettavuuden kannalta. Kuljetusmäärät ovat lisääntyneet voimakkaasti, minkä vuoksi pääväylien kunnossapitoon ja turvallisuuden kehittämiseen on jatkossakin panostettava. Lisäksi lähimatkaliikenteen sujuvuus, niin julkisilla kuin kevyen liikenteen kulkuvälineillä on oleellinen osa kaupungin pitovoimaa.

Saavutettavuutta kehitettäessä ja tulevaisuuden sujuvan liikkumisen varmistamisessa kaupungin on huomioitava liikkumistottumuksiin ja liikennejärjestelmiin vaikuttavia keskeisiä muutosvoimia, kuten esimerkiksi ilmastonmuutos, vähähiilisyys ja resurssitehokkuus. Nämä tekijät tulevat väistämättä muuttamaan ja kehittämään tulevaisuuden liikennevirtoja ja liikenteen infrastruktuuria.

Alueen osaamisrakenteet ja tki-toiminta

Kokkolan väestön koulutustaso on noussut viime vuosina. Vuonna 2017 perusasteen jälkeisen tutkinnon oli suorittanut 71,7 % asukkaista. Toisen asteen tutkinnon suorittaneita oli 43,4 % eli enemmän kuin koko maassa keskimäärin (40,3 %). Vaikka korkeasti koulutettujen osuus on kasvanut, jää se edelleen koko maan vertailuarvoa alhaisemmaksi ollen Kokkolassa 26,9 % ja koko maassa 29,9 %.

Monipuolinen osaaminen ja työvoiman saatavuus luovat osaltaan tukevan perustan kaupungin elinvoimaisuudelle. Kokkolassa toimiva koulutus- ja osaamisjärjestelmä on kattava verkostokokonaisuus, joka tarjoaa koulutusväyliä toiselta asteelta ammattikorkeakoulu- ja yliopistokoulutukseen saakka. Näiltä osin yksi elinvoiman perusta on hyvässä kunnossa. Kun alueen koulutusrakenteet tukevat yritysten kehittymistä, kaupungin roolina on osaltaan edistää yritysten ja koulutusorganisaatioiden välistä yhteistyötä ja toisaalta olla mukana varmistamassa opiskelijoiden koulutus- ja työelämäpolkuja.

Koulutusorganisaatioiden rooli kaupungin vetovoimatekijänä on kiistaton. Haasteena on, kuinka Kokkolassa tutkintonsa suorittaneet saadaan jäämään ja palaamaan kaupunkiin opiskeluidensa jälkeen. Vaikka Kokkola kärsii muuttotappiota nimenomaan nuorten ikäryhmissä, mielenkiintoinen tilastotieto kertoo, että vuonna 2017 Keski-Pohjanmaa oli ainoa maakunta Uudenmaan ja Ahvenenmaan lisäksi, joka keräsi muuttovoittoa korkea-asteen suorittaneiden nuorten aikuisten (25 – 34v) ikäluokassa.

TKI –toiminta ja alueen kehittämisrahoitusmahdollisuudet toimivat tärkeänä elinvoiman kiihdyttäjänä. Kaupunkien kehittymistä ja keskinäistä kilpailukykyä määrittelee pitkälti alueen kilpailu- ja innovointikyky. Kokkolan koulutusorganisaatioissa, korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa tehtävä tki-toiminta rakentaa osaltaan kaupungin elinvoimaa ja mahdollistaa yritysten liiketoiminnan kasvun ja kansainvälistymisen.

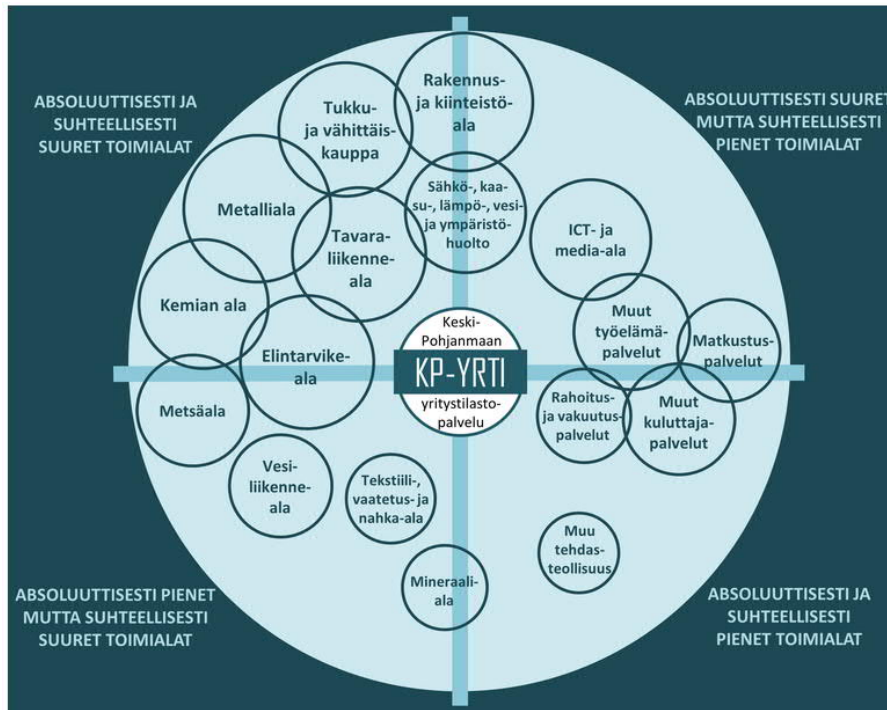
Kansainvälisyys

Kokkolassa kansainvälisyys pohjautuu perinteisiin. Kansainvälisyys näyttäytyy kaupunkilaisten arkipäivässä mm. kaksikielisyysnä, kansainvälisinä opiskelijoina, monikulttuurisuutena ja vientisuuntautuneena teollisuutena. Kokkola on kansainvälinen ja monikulttuurinen kaupunki ja nettomaahanmuutto onkin ollut vuosittain positiivista. Vuonna 2018 kaupungin asukkaista 3,4 % oli vieraskielisiä. Vuonna 2018 Kokkolaan perustetuista yrityksistä noin 3 % oli maahanmuuttajataustaisten perustamia. Kokkola on osa vahvaa vientiteollisuuden vyöhykettä, sillä Keski-Pohjanmaalla viennin osuus teollisuuden liikevaihdosta on noin 62 % (v.2018).

2 Yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen

Kokkolan kaupungin elinkeinorakenne on monipuolinen ja pohjautuu useaan vahvaan toimialaan. Näitä ovat mm. kemianteollisuus, metalliteollisuus, veneteollisuus, kauppa- ja palvelualat, ICT-ala, logistiikka ml. satama, turkistuotanto ja maa- ja metsätalous sekä puu- ja elintarvikeala. Lisäksi Kokkolassa merkittäviä työllistäjiä ovat julkinen sektori, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä koulutusala.

Kokkolan elinvoimaa rakentaa myös koko maakunta yhdessä. Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen KP-YRTI yritystilastopalvelussa on kuvattu Keski-Pohjanmaan toimialarakennetta ja toimialapainotuksia. Alla olevassa kuvassa on esitetty tuorein kuvaus alueen elinkeinorakenteesta.

Lähde: Keski-Pohjanmaan yritystilastopalvelu K-P YRTI 2018

Yritysten määrän kehitys on ollut Kokkolassa positiivista viime vuosina. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2017 Kokkolassa toimi 3 154 yritystä.

Kokkola ja Kokkolan seutukunta ovat menestyneet hyvin vuonna 2018 toteutetussa valtakunnallisessa yrittäjätyytyväisyyskyselyissä, ollen mm. EK yritysbarometrissä korkein nousija, sijalta 17 sijalle 10. EK:n kuntaranking laittaa Suomen alueet paremmuusjärjestykseen sen mukaan kuinka hyvän toimintaympäristön alue tarjoaa paikallisille yrityksille.

2.1 Elinkeinopoliittinen yhteistyö- ja palvelusopimus

Kaupunki toteuttaa vuosittain kokkolalaisille yrityksille suunnatun kyselyn, jossa yrittäjät voivat arvioida kaupungin elinkeinopoliittikkaa. Viimeksi toteutetun yrittäjäkyselyn tulosten pohjalta, kaupunki on solminut Kokkolan alueella toimivien yrittäjäjärjestöjen kanssa elinkeinopoliittisen yhteistyösopimuksen, jossa on määritelty viisi teemaa, joihin kaupungin elinkeinopoliitikassa ja -toiminnassa vuosina 2019 – 2022 erityisesti panostetaan.

1. Hankinnat

Hankintojen osalta kehitämme avointa hankintayhteistyötä kaupungin ja yrittäjien välillä.

→ *Kärkihanke:* Hankintojen järjestämiseen kiinnitetään huomiota ja nimetään kaupungille yrittäjiä neuvova yhteyshenkilö hankintojen osalta

2. Viestintä ja markkinointi

Kehitämme kaupungin vetovoimaa, työvoiman saatavuutta sekä kaupungin ja yrittäjien välistä sujuvaa kommunikointia.

→ *Kärkihanke:* Kaupungin ja yrittäjien välisen kommunikaation parantaminen: yrittäjien aamukahvit kuukausittain, aamupuurotilaisuudet, WhatsApp –ryhmä (yrittäjähdistyksen hallitukset – kaupungin edustajat)

3. Yritysvaikutusten arviointi

Kehitämme yrityslähtöisyyttä huomioimalla yrityksiin kohdistuvat vaikutukset päätöksenteossa.

→ *Kärkihanke:* Maankäyttöön, kaavoitukseen, liikennejärjestelyihin ja isoimpiin hankintoihin liittyvissä päätöksentekoprosesseissa tehdään yritysvaikutusten ennakoarviointi.

4. Lupaprosessien sujuvuus ja avoimuus

→ *Kärkihanke:* Kaupunkiorganisaatioon nimetään yrittäjien yhteyshenkilö

5. Elinkeinoneuvonta

Kaupungin elinkeinoneuvonta on yrittäjälähtöistä, ilmiöitä ja trendejä luotaavaa, ajan hermoilla olevaa

→ *Kärkihanke:* Keskitetyillä resursseilla tuotetaan yritysneuvonnan ja yrityskehittämisen palvelut sekä tuodaan esille paikallista yrittäjyyttä.

2.2 Tavoitteet ja toimenpiteet

Elinkeinojen kehittämisen osalta Kokkolanseudun Kehitys Oy vastaa uusyritysneuvonnasta ja uusien yritysten perustamisesta, kasvuyritysten kehittämisen tukemisesta ja on mukana luomassa myönteistä yrittäjälämpöä. Elinkeinot ja kaupunkikehitys vastaa puolestaan kaupungin investoinnista, jossa KOSEK toimii aktiivisena kumppanina. Yritysten toimitilakehityksessä Kokkolan Teollisuuskylä Oy toimii yhdessä elinkeinot ja kaupunkikehityksen kanssa. KIPn alueen osalta kehittämistoiminta infran ja kiinteistöjen osalta toteutetaan yhteistyössä KIP Infra Oy:n ja KIP Service Oy:n kanssa.

Tavoite	Toimenpide
Yritysten kasvun tukeminen Vastuutaho: KOSEK	- Jatkojalostuksen ja tuotteistamisen kehittäminen - Monipuolisten yritysten kehittämispalvelujen tarjoaminen

Uusyritysneuvonnan järjestäminen Vastuutaho: KOSEK	• Kattavat aloittavan yrittäjän palvelut, starttirahalausunnot
Yrittäjämönteisen asenteen vahvistaminen Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys, KOSEK	• Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen • Yrittäjämönteisen asenteen vahvistaminen virkamiestasolla • Palvelualltius ja prosessien jouhevuus • Elinkeinopoliittisen yhteistyösopimuksen toteuttaminen
Kuntarahoituksen myöntäminen elinkeinoelämän hankkeisiin Vastuutaho: Elinkeinot ja kaupunki-kehitys	• Kuntarahoitusprosessin hallinta

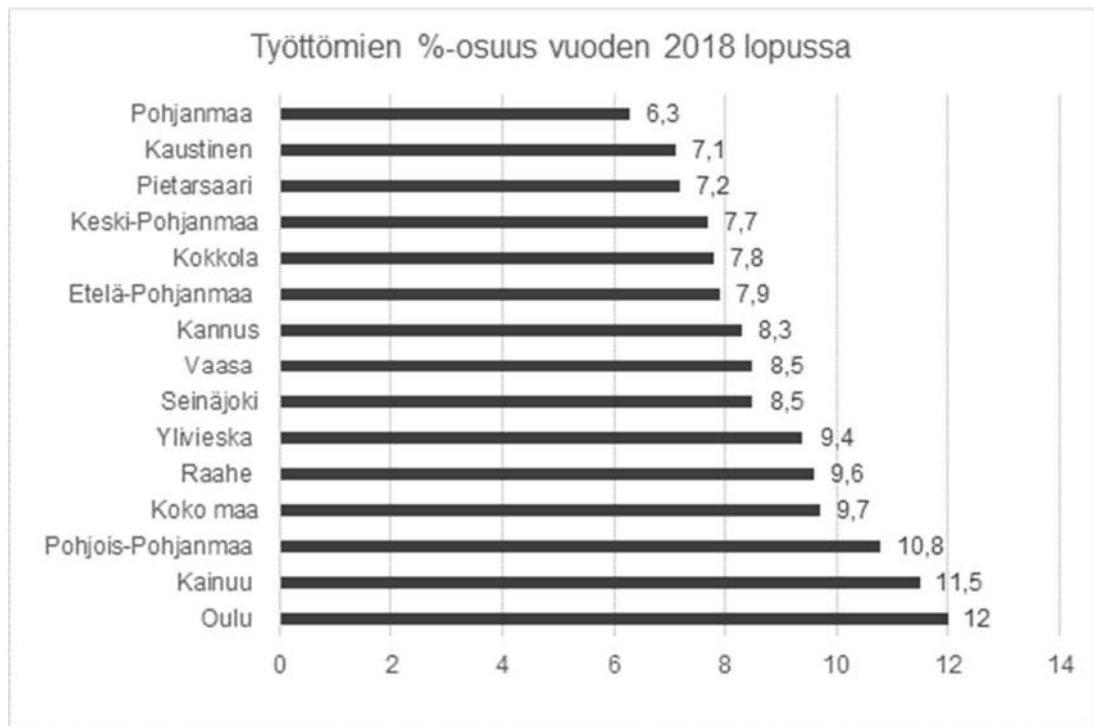
3 Työllisyyden edistäminen ja työpaikkojen luominen

Työllisyystilanne on kehittynyt Kokkolassa viimeisten vuosien aikana myönteisesti. Vuonna 2018 työttömien työnhakijoiden vuosikeskiarvo oli 1750 henkilöä, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli yli 2100 henkilöä. Muutos oli vuonna 2018 -18,5 %.

Vuoden 2018 päättyessä työttömyysaste oli hieman alle 8 %. Kausivaihtelu huomioiden vuoden 2019 aikana työttömyys on edelleen vähentynyt, mutta ei niin jyrkästi mitä vuonna 2018. Vuoden 2019 kohdalla näyttää siltä, ettei esimerkiksi vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olevien määrä enää laske, vaan jää noin 300 henkilön tasolle.

Työttömyys on tällä hetkellä historiallisen matalalla tasolla. Vastaavanlainen kehitys on nähty 1990 -luvun alun täystyöllisyyden jälkeen ainoastaan vuonna 2008 noususuhdanteen huipulla.

Vaikka työllisyys on kehittynyt hyvään suuntaan, samaan aikaan kuitenkin vaikeammin työllistyvien suhteellinen osuus kaikista työttömistä uhkaa kasvaa. Tämän vuoksi täsmätoimia kaikkien kuntalaisten työllistymisen helpottamiseksi on kehitettävä edelleen.

Kaupungin työllisyyspalvelut jatkaa toimintaansa koko kaupungin alueella verkostomaisesti ja aktiivisena kumppanina yhdessä kuntayhtymien, Kelan, Te-toimiston ja alueen eri työnantajien kanssa.

Ulkomaalaisten osaajien työllistymisen edistäminen on osa laajempaa työllisyystehtävää. Paluumuuttajien ja ulkomaisten osaajien työllistymisen edistämiseksi kaupungin rooli on vastata yleisen vetovoiman kehittämisestä ja tulomuuttoverkoston käynnistämisestä. Tavoitteena on, että kaupunkikonsernitoimialat ja toimijat, koulutusorganisaatiot ja muut alueen toimijat kehittävät yhdessä toimintamalleja ulkomaisten osaajien ja työvoiman houkuttamiseen ja kotoutumiseen alueelle.

3.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteet	Toimenpiteet
Työn järjestäminen Vastuutaho: työllisyyspalvelut	• Pitkittyvän työttömyyden ennaltaehkäisy, erityisesti nuorten työnhakijoiden kohdalla • Työllistämisen toteuttaminen kaupungin, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa • Toimiva verkostoyhteistyö työvoimapalveluissa

Työvoiman saatavuuden edistäminen Vastuutaho: KOSEK, elinkeinot ja kaupunkikehitys	• Pienten yritysten tukipalvelut rekrytoitiin • Elinkeinoelämän ja opiskelijavuorovaihtuuden kehittäminen ja toteuttaminen • Yritysten rekrytointiosaamisen kehittäminen • Kokkolassa opiskelevien ja muualle opiskelemaan lähteneiden kytkentä paikallisiin työmahdollisuuksiin
Koulutus ja vetovoima Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunkikehitys, työllisyyspalvelut	• Koulutusjärjestelmien kehittyminen yhdessä elinkeinorakenteen vaatimusten työn murroksen kanssa • Tulomuuttoverkoston ja etätyöskenteilyn kehittäminen, huomioiden myös maahanmuutto • Kokkolan yrittäjyyskasvatusohjelman kehittäminen • Kaupungin vetovoimamarkkinointi
Työllisyystietoon perustuva toiminta Vastuutaho: työllisyyspalvelut	• Uusia tapoja kerätä ja jakaa tietoa eri toimialojen työvoimatarpeesta ja hyödyntää tietoa tehokkaasti • Ajantasaisen työllisyys- ja työmarkkinatilanteen ymmärtäminen ja ennakkoiva toiminta

4 Kaupunkimarkkinointi

Kaupunkimarkkinoinnin tavoite on luoda tunnettavuutta ja tuoda matkailijoita, asukkaita, opiskelijoita sekä yrityksiä alueelle. Kokkolan kaupunkimarkkinoinnilla luodaan ja vahvistetaan kaupunkistrategian mukaista elinvoimaista ja vetovoimaista kaupunkiimagoa ”Rohkeasti uudistuva Kokkola”. Kaupunkimarkkinoinnin tehtävänä on toteuttaa tulevan brändin mukaista erottuvaa markkinointiviestintää.

Brändillä tarkoitetaan kaupunkiin liitettävää mielikuvaa, joka syntyy imagon ja maineen summana. Brändi erilaistaa kaupunkiseudun ja vahvistaa sen asemaa erilaisissa valintatilanteissa. Hyvä brändi on haluttu ja sitä kannetaan ylpeydellä. Paikan brändäämisen tarkoitus on paikan vetovoimaisuuden lisääminen. Jokaiselle paikalle on mahdollista löytää sellainen ainutlaatuinen vetovoimatekijöiden yhdistelmä, joka erottaa sen muista paikoista.

Kaupunkimarkkinoinnissa käytetään tulevaa kaupungin yhtenäistä visuaalista markkinointi-ilmettä. Visuaalinen ilme on tärkeä kaupunkikuvan tekijä sekä markkinoinnin ja viestinnän työkalu. Yhtenäisellä visuaalisella ilmeellä tehostetaan markkinointiviestinnän vaikutusta sekä tunnistettavan kaupunkikuvan syntymistä.

Markkinointi on muuttunut viime vuosina merkittävästi luonteeltaan ja toteutustavoiltaan. Perinteisten markkinointiviestinnän keinojen rinnalle on tullut digitalisoitumisen ja sosiaalisen median myötä joukko uudenlaisia lähestymistapoja. Markkinointi on yhä enemmän eri keinojen ja medioiden yhdistelmä, ja se tarjoaa eri kohderyhmille osallistumismahdollisuuksia. Markkinointi on myös asiakaspalvelua ja ihmisten kohtaamista. Markkinoinnin on oltava tavoitteellista ja tuloksellista. Sillä tulee saada aikaan tavoiteltua tunnettuutta ja toimintaa.

Kaupungin markkinointiviestinnän keskeisimpiä strategian mukaisia tavoitteita ovat palvelujen tunnetuksi tekeminen, elinkeinoelämän toimintamahdollisuuksien edistäminen ja uusien työpaikkojen lisääminen sekä uusien yritysten, asukkaiden ja opiskelijoiden saaminen kaupunkiin. Kaupunkistrategian markkinointiviestinnällisiä tavoitteita täydentämään on laadittu myös viestinnän ja markkinoinnin kehittämisohjelma.

4.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteet	Toimenpiteet
Brändi- ja verkkosivu-uudistus Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys	- Kokkolan kaupungille laaditaan vuosina 2019 - 2020 brändikonsepti - Brändikonseptin myötä laaditaan markkinointistrategia, joka tehostaa ja kehittää kaupungin palvelujen markkinointia sekä työnantajakuva - Verkkosivu-uudistuksessa kokkola.fi -sivut päivitetään vastaamaan saavutettavuuden, asiakaslähtöisyyden ja kaupunkimarkkinoinnin tavoitteita. Verkkosivu-uudistus etenee brändityön aikataulun mukaan.
Strategisen viestinnän kehittäminen Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys	Kaupunkiorganisaation toiminnasta, keskeisistä hankkeista tai muista aiheista valitaan strategisesti merkittävät aiheet, joiden viestintä suunnitellaan pitkäkestoiseksi ja kattavaksi.
Sisäisen viestinnän kehittäminen Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys	- Kokkolan kaupungin työnantajakuva kirkastetaan ja kehitetään johdonmukaisesti, jotta kaupunki jatkossakin on houkutteleva työnantaja - Sisäisessä viestinnässä kehitetään ja yhtenäistetään toimintatapoja, lisätään digitaalisten kanavien käyttöä ja tuetaan viestintämyönteistä ilmapiiriä. Intranet-kanava uudistetaan verkkosivu-uudistuksen jälkeen.
Kokkola 400 –juhlavuosi Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys	Kaupunkimarkkinointi tekee ja toteuttaa Kokkola 400 –markkinointiviestintäsuunnitelman yhdessä juhlavuoden toimijoiden kanssa.

5 Vetovoimainen kaupunki

Elinvoimaohjelmakauden aikana Kokkolan kaupunki viettää 400 –vuotisjuhlaa, joka osaltaan monipuolistaa kaupungin runsasta tapahtumatarjontaa. Tavoitteena on kehittää tapahtumien järjestämiseen liittyviä neuvonta – ja tukipalveluita, jotta kaupunki on jatkossakin houkutteleva paikka erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

Kokkolassa järjestettävillä tapahtumilla on tiivis yhdyspinta myös kaupungin matkailulliseen vetovoimaan, jonka edistäminen on Kokkolan Matkailu Oy:n vastuulla. Tapahtumakoordinoitua tullaan kehittämään ja vahvistamaan koko kaupunkiorganisaation ja Kokkolan Matkailu Oy:n rajapinnassa, jotta paikkakunnan tapahtumista saadaan koottua ympärivuotinen vetovoimainen tapahtumien kokonaisuus.

Elinvoimaisen kaupunkikeskustan kehittämiseen tulee kiinnittää erityistä huomioita elinvoimaohjelmakauden aikana. Kehittämistyötä varten on laadittu vuosille 2016 - 2020 kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelma, jonka tavoitteita toteutetaan elinvoimaohjelmakauden aikana.

Yhtenä kaupunkistrategian tavoitteena on koko kaupungin alueen elinvoimaisuudesta huolehtiminen. Kaupungin ydinkeskustan kehittämisen lisäksi on huolehdittava, että Kokkolan maaseudun taajamat ja kylät pystyvät kehittämään omia vahvuuksiaan ja pysymään näin elinvoimaisina.

5.1 Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteet	Toimenpiteet
Uusien tapahtumien synnyttäminen ja olemassa olevien tapahtumien vahvistaminen Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys, kulttuuripalvelut	• Kaupunki mahdollistaa tapahtumainfran • Tapahtumakoordinaation kehittäminen • Tapahtumakalenterin julkistaminen
Elinvoimainen kaupunkikeskusta Vastuutaho: elinkeinot ja kaupunki-kehitys, kaupunkiympäristö	• Toteutetaan Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelman toimenpiteitä
Vireät kylät ja taajamat Vastuutaho: KOSEK Kaupunkiympäristö Elinkeinot ja kaupunki-kehitys	• Yritysneuvonnan kautta tuetaan alkutuotannon jatkojalostuksen ja luontomatkailun kehittämistä • Kehitetään kyläkeskusten monimuotoisia asumismahdollisuuksia • Parannetaan kyläkeskusten ja työmatkaliikenteen saavutettavuutta • Kyläkeskusten erityispiirteiden vahvistaminen kaupunkibrändin tueksi

6 Elinvoiman kärkihankkeet 2019 – 2022

6.1 KLARA – Kokkolan raideliikenteen ja keskusta-alueen kehittämishanke

KlaRa-hanke on useiden yksittäisten hankkeiden muodostama kokonaisuus. Toteutessaan hankekokonaisuus tuo merkittäviä hyötyjä erityisesti Kokkolan suurteollisuusalueeseen liittyvälle elinkeinoelämälle, minkä lisäksi se sujuvoittaa liikennöintiä ja matkaketjujen toimivuutta sekä edistää Kokkolan kaupunkirakenteen myönteistä kehitystä.

KlaRa-hankkeeseen sisältyville toimenpiteille on olemassa painava tarve. Sataman väyläsyvennyksen jälkeen liikennöinti satamaan ja takaisin kasvaa entisestään, mutta junaliikenteelle on olemassa vain yksi raide.

Tavaraliikenne kulkee Kokkolan rautatieaseman kautta, joka palvelee henkilöliikenteessä noin 200 000 asukkaan väestöpohjaa. Entistä nopeammat yhteydet lisäävät junamatkustamisen suosiota, mutta Kokkolan rautatieaseman puitteet ovat jääneet pahasti jälkeen nykyajan vaatimuksista. Laitureilla ei ole katoksia, parkkipaikat ovat ahtaat ja matkaketjut hankalia.

Kaupungin kasvu puolestaan asettaa haasteita kaupunkirakenteelle, sillä kaupungin laajentuminen rautatieaseman eteläpuoleiselle alueelle on hankalaa ilman toimivia yhteyksiä keskustan palveluihin.

Edellä kuvattujen haasteiden ratkaisemisessa avaininvestointi on Kokkolan rautatieasemalta satamaan ja suurteollisuusalueelle rakennettava kaksoisraide. Sen ansiosta pääradan 2-raiteisuus voidaan hyödyntää maksimaalisesti. Myös turvallisuus viikakaasti liikennöidyllä kaupunkialueella paranee merkittävästi raideinvestointiin liittyvien yli- ja alikulkuratkaisujen seurauksena. Henkilö- ja tavaraliikenteelle saadaan omat raiteet ja henkilöliikenteelle suojakatokset, minkä lisäksi henkilöauto-, bussi- ja junaliikenteelle syntyy matkustamista helpottava liityntäpiste.

Raiteet alittava alikulkutunneli tiivistää kaupunkirakennetta yhdistämällä etelä- ja pohjoispuolet toisiinsa. Samalla se vauhdittaa eteläpuolelle suunniteltua asuinrakentamista. Kosilan alueelle on myös suunniteltu 4-kaistaisena toteutettava 8-tien uusi linjaus.

Klاران kokonaishankesuunnittelua on jo valmistelu siten, että hankekokonaisuuden kustannusarvion arvioidaan olevan noin 50 miljoonaa euroa.

KlaRa-hankkeen vaihe	Suunnittelu	Toteutus
Vaihe 1		
• Valtatie 8 parantaminen Kosilan kohdalla	2019	2020
Vaihe 2		
• Kokkolan henkilöratapiha, palvelutason parannukset • Matkakeskusjärjestelyt	2019 - 2020	2020 - 2021
Vaihe 3		
• Kevytliikennealikulku Kosilaan, rinnakkaisväylä ja liityntäpysäköintijärjestelyt	2020 - 2022	2021 - 2022
Vaihe 4		
• Ykspihlajan ratapihajärjestelyt • Kaksoisraidejärjestelyt (Kokkola – Ykspihlaja) • Energiatien alikulku	2020 - 2022	2023
Vaihe 5		
• Pohjoisväylän eritasot	2022 (tarkistukset, pääosin valmis)	2023

6.2 Urheilupuiston / Tapahtumapuiston kehittäminen

Kaupungin vetovoimaisuuden kehittäminen on merkittävässä asemassa mm. työvoimasta kilpailtaessa. Osana vetovoimaista kaupunkia tulee kuntalaisille tarjota toimivia tapahtumapaikkoja sekä tapahtumakeskuksia.

Urheilupuisto / tapahtumapuisto on keskeisessä asemassa vetovoimaisuuden kehittämisessä, erityisesti tapahtumatuotannon ja liikunnan näkökulmasta. Urheilupuiston kehittäminen koostuu useammasta eri osiosta. Päätoimintoina ovat jäähallin ja uimahallin laajennukset sekä hybridiareenan rakentaminen. Hybridiareena kattaa monitoimiareenan sekä jalkapallon kilpailuolosuhteet. Lähivuosien aikana tullaan keskittymään eri hankeosioiden suunnitteluun, tilaohjelmiin sekä rahoituksen varmistamiseen. Hankekokonaisuuksien toteutuessa urheilupuisto / tapahtumapuisto luo erinomaiset puitteet niin urheilutapahtumille kuin myös eri tyyppisille tapahtumille (messut, konferenssit, konsertit jne).

Urheilupuisto ja tapahtumapuisto muodostavat keskeisen vetovoimatekijän elinvoimaohjelmaan. Näiden toteutuessa kuntalaisille pystytään tarjoamaan virikkeellinen tapahtuma-alue puitteineen. Elinvoimaohjelmakauden aikana urheilupuiston /tapahtumapuiston suunnittelu ja toteutus tulee saada merkittävästi eteenpäin, myös rahoituskellisesta näkökulmasta. Nykyisen urheilutalon käyttö tulee olemaan haasteellista 2020 luvulla, joten kuntalaisten liikuntamahdollisuuksien turvaamisessa urheilupuiston hanke on myös merkittävä.

6.3 Kokkola Industrial Park, KIP alueen kehittäminen

Kokkola Industrial Park, KIP, aluetta on kehitetty yhdessä teollisuuden kanssa aktiivisesti. Alueen kehitys on ollut suotuisaa ja alueelle on sijoittunut uutta teollisuutta, alueelle on investoitu ja sinne on syntynyt uusia työpaikkoja. KIP on kiertotalouden edelläkävijä, sen tuotantointegraatti on ainutlaatuinen. KIP:n kilpailukyky perustuu myös vahvaan palvelutarjontaan, hyödykkeiden saatavuuteen, hyvin hoidettuun teollisuusalueen johtamiseen sekä kehitettyyn ”plug and play” -konseptiin.

Tulevaisuuden akkuteollisuus on myös KIP:lle mahdollisuus. KIP tarjoaa akkuteollisuuden jalostusketjulle ainutlaatuisen ympäristön johon keskittyy teollisuuden kannalta keskeiset raaka-ainevirrat.

KIP:n alueen kehittämisessä tulee jatkossa kiinnittää erityisesti huomioita maankäytön kehittämiseen, raaka-aineiden ja palveluiden tuotantoon sekä alueen toiminnallisuuden edelleen kehittämiseen.

Kokkolan kaupungin tulee yhteistyössä teollisuuden kanssa edesauttaa teollisuuden kehittymistä ja erityisesti pyrkiä toimillaan edistämään työvoiman saatavuuden turvaamista. Kaupunkikonsernilla on vastuullaan teollisuusalueen markkinointi sijoitettaville yrityksille ja yhteistyössä Kokkolan Suurteollisuusalue ry:n kanssa vahvistaa alueen brändiä sekä vetovoimaa työvoiman saatavuuden näkökulmasta. Kaupungin tulee osallistua aktiivisesti suurteollisuusalueen edunvalvontatyöhön.

6.4 Kansallinen kaupunkipuisto

Aloite Kokkolan kansallinen kaupunkipuisto -hankkeen käynnistämiseksi tehtiin jo vuonna 1998. Hanke käynnistyi varsinaisesti, kun ympäristöministeriön edustaja otti asian uudelleen esille vuonna 2013. Uudelleen tehtyä esitystä käsiteltiin kaupungin eri päättävissä elimissä 2014–2015 ja kesäkuussa 2015 käynnistettiin hankkeen esiselvityksen valmistelu ja nimettiin hankkeelle ohjaus- ja suunnittelutyöryhmät. Kokkolan kaupunginhallitus päätti vuonna 2018 hakea kansallisen kaupunkipuiston perustamista Kokkolaan. Myöhemmin Kokkolan kaupunginvaltuusto hyväksyi kansallisen

kaupunkipuiston aluerajauksen. Hakemus on ympäristöministeriön käsittelyssä. Mikäli ympäristöministeriö hyväksyy Kokkolan hakemuksen, kansallinen kaupunkipuisto perustettaisiin vuonna 2020.

Kokkolan kansallinen kaupunkipuistoalue perustuu Kokkolan kertomukseen maankohoamisen muokkaamasta, luonnon- ja kulttuurihistorialtaan rikkaasta merellisestä länsirannikon kauppakaupungista. Mukana ovat keskeiset merenkäynnin- ja kaupan historian alueet sekä sotahistorian ja luonnonhistorian kohteet.

Tarkastelualueeseen kuuluvat Tankar, Poroluoto, Kokkolan saariston Natura 2000 -alue, Trullevi, Rummelörin ja Harrinniemen alueet, Vanhansatamanlahti, Suntinsuu, Suntin varren viheralueet, Neristan, Oppistan ja Mäntykangas.

Kokkolan kansallinen kaupunkipuiston erityispiirteinä ovat merellisyys, maankohoaminen ja historialliset elementit, kuten elinkeino- ja asutushistoria sekä kaupunkirakenteen kerroksellisuus ja säilyneisyys. Lisäksi monimuotoiset ja laajat luontoalueet ja monipuoliset virkistyspalvelut ovat tärkeä osa kansallisen kaupunkipuiston toteutusta.

Kokkolan rooli jo perustettujen kansallisten kaupunkipuistojen verkossa on tuoda kansallisten kaupunkipuistojen verkoston tarinaan maankohoamisilmiön, joka on vaikuttanut – ja vaikuttaa yhä – meren ja maan kohtaamiseen Kokkolassa. Madaltuvat rannat ja loittoneva meri ovat pakottaneet siirtämään satamia yhä kauemmaksi keskustasta. Myös kansallisen kaupunkipuiston meri-, ranta- ja saaristoluontoa leimaa näkyvästi maankohoamisilmiö: luonto on alati muutoksessa – dynaamisessa sukessioprosessissa.

